

2021/2176(INI)

29.3.2022

СТАНОВИЩЕ

на комисията по развитие

на вниманието на комисията по международна търговия

относно бъдещето на международната инвестиционна политика на ЕС
(2021/2176(INI))

Докладчик по становище: Беноа Бито

PA_NonLeg

ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Комисията по развитие приканва водещата комисия по международна търговия да включи в предложението за резолюция, което ще приеме, следните предложения:

1. подчертава, че инвестициите могат и следва да имат положително въздействие върху устойчивото развитие, включително върху околната среда, правата на човека, доброто управление и заетостта в развиващите се страни; припомня също така, че инвестициите, особено в добивната промишленост, дърводобива, туризма и агропромишлените дейности, могат да имат огромно въздействие върху местните общности, включително коренното население;
2. отбелязва със загриженост асиметрията на някои международни инвестиционни споразумения (МИС), при които инвеститорите могат да заведат инвестиционни дела срещу държави, докато правителствата, работниците и засегнатите общности не могат да заведат арбитражно дело срещу транснационални корпорации, които не зачитат правата на човека, общественото здраве или трудовото и екологичното законодателство; подчертава, че този дисбаланс може да лиши правителствата от техните права да регулират и защитават основни обществени интереси;
3. подчертава, че за да отговори на опасенията на обществеността, ЕС замени механизма за уреждане на спорове между инвеститор и държава (УСИД) със съдебните системи в областта на инвестициите (ССИ) в наскоро договорени МИС, включително тези с Канада, Мексико, Сингапур и Виетнам; отбелязва, че споразуменията включват също така механизъм за обжалване и разпоредби за прехода от двустранна ССИ към постоянен многостранен инвестиционен съд (МИС); отбелязва, че МИС е постоянен орган с първоинстанционни и апелативни съдилища и съдии на пълен работен ден;
4. подчертава, че МИС и дейностите на чуждестранните инвеститори трябва да бъдат в съответствие с международните и европейските стандарти и ангажименти в областта на правата на човека, трудовите права и законодателството в областта на околната среда; отбелязва, че МИС и УСИД следва не само да осигуряват защита на инвеститорите, но също така да защитават държавите и гражданите; в този контекст счита, че е необходим обвързващ и приложим Договор на ООН за предприятията и правата на човека; повтаря предишния си призив към Комисията да предложи мандат за водене на преговори, за да може Съюзът да участва конструктивно в процеса на отворената междуправителствена работна група относно транснационалните корпорации и други стопански предприятия по отношение на правата на човека и да отстоява върховенството на правата на човека пред търговските интереси;
5. подчертава, че търговските и инвестиционните политики на ЕС оказват въздействие върху обществата в развиващите се страни; призовава Комисията да зачита принципа на съгласуваност на политиките за развитие във всички свои търговски и инвестиционни споразумения и да включва във всички договори обвързващи и приложими глави относно търговията и устойчивото развитие с цел прилагане на международните конвенции и споразумения относно правата на човека, достойния труд, равенството между половете и устойчивостта на околната

среда;

6. изразява съжаление относно злоупотребите с УСИД, който дава на чуждестранните инвеститори правото да предявяват искове срещу правителствата, включително относно мерките, предприети за защита на общественото здраве, околната среда и обществения интерес, без да има задължение първо да преминат през националната съдебна система; подчертава рисковете, свързани с високите разходи на исковите по УСИД за публичните финанси на развиващите се страни, които могат да им попречат да приемат законодателство в обществен интерес поради високите разходи за арбитражните процедури и непредсказуемостта на резултата от тях; подчертава, че разходите за дела между инвеститор и държава имат потенциала да доведат до срив публичните бюджети на повечето развиващи се държави;
7. припомня, че инвестиционната политика на ЕС следва да насърчава инвестициите, които подкрепят устойчивото развитие, включват надлежна проверка и насърчават най-високите стандарти на разпоредбите в областта на околната среда, труда и правата на човека, включително при сътрудничеството с трети държави; призовава ЕС да продължи да работи за привеждане на своята инвестиционна политика в съответствие с целите на ООН за устойчиво развитие (ЦУР), Европейския зелен пакт и Европейския закон за климата, които са най-големите предизвикателства в Лисабонската програма след 2010 г.; настоятелно заявява, като припомня нарастващия недостиг на инвестиции в световен мащаб, че бъдещето на политиката на ЕС в областта на външните инвестиции трябва да отчита последиците от пандемията от COVID-19 чрез прилагане на интегрирана, качествена и съгласувана инвестиционна политика с цел насърчаване на устойчивото развитие;
8. отбелязва, че държавите с ниски и средни доходи са изправени пред огромни нужди от инвестиции за финансиране на своите стратегии за устойчиво развитие; посочва, че частните финансови потоци в държавите партньори ще бъдат от решаващо значение за колективното изпълнение на нашата глобална програма за устойчивост;
9. призовава Комисията да се стреми към амбициозен консенсус в рамките на международните форуми и да подкрепя държавите с ниски и средни доходи при разширяването на техния достъп до устойчиво финансиране чрез разработване на всеобхватна стратегия и чрез насърчаване на финансови инструменти, ориентирани към устойчивост; настоява, че не следва да се правят инвестиции в дейности, които вредят на околната среда или нарушават правата на човека; призовава за развитие на промишления капацитет в отраслите на екологичната енергия и за споделяне на технологиите, необходими за процеса на екологосъобразна индустриализация;
10. подчертава необходимостта от увеличаване на капацитета за производство на медицинско оборудване в развиващите се страни и от създаване на регионални вериги на доставки;
11. подчертава, че инвестициите имат положително въздействие върху растежа и

работните места не само в ЕС, но и в развиващите се страни, но че инвеститорите трябва активно да допринасят за постигането на ЦУР на приемащите държави; насърчава ЕС да увеличи усилията си за преразглеждане на инвестиционните си договори, за да гарантира справедлив баланс между правата и задълженията на инвеститорите, включително обвързващи задължения в областта на правата на човека, при пълно зачитане на трудовите права, корпоративната социална отговорност, околната среда и принципите на правовата държава; насърчава ЕС и неговите държави членки да договорят съгласувани инвестиционни споразумения и да сведат до минимум различията, когато това е възможно;

12. подчертава, че инвеститорите следва да подкрепят екологосъобразни, чувствителни към аспектите на пола и приобщаващи устойчиви инвестиции в приемащите държави, напр. чрез изграждане на партньорства с местни участници, подкрепя за местната икономика чрез трансфер на технологии, използване на местна работна ръка и производство, местни предприятия, МСП и обществени услуги и чрез обмен на най-добри практики, умения и ноу-хау в съответствие с Насоките на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) за многонационалните предприятия относно корпоративната социална отговорност;
13. подчертава необходимостта от гарантиране на политика в рамките на международните принципи за надлежна проверка и бъдещото европейско законодателство относно корпоративната надлежна проверка, чрез която инвеститорите и дружествата могат да бъдат подведени под отговорност за сериозни нарушения на правата на човека, трудовите права и правото в областта на околната среда; подчертава по-специално необходимостта от извършване на надлежна проверка на правата на човека, съобразена с равенството между половете, в консултация с всички съответни заинтересовани страни, включително организации на гражданското общество, организации на жените, профсъюзи и представители на малцинствата, местните общности и коренното население;
14. освен това призовава търговската и инвестиционната политика на ЕС да гарантира спазването, наред с другото, на неговите задължения за прилагане на съгласуваност на политиките за развитие, Декларацията на ООН от 2018 г. за правата на селяните и други хора, работещи в селските райони, доброволните насоки на Организацията на ООН за прехрана и земеделие (ФАО) относно отговорното управление на правото на владение на земя, земята и горите и за гарантиране на устойчив дребномащабен риболов, Декларацията на ООН за правата на коренното население и принципа на свободно и информирано съгласие, както е посочено в Конвенция № 169 на МОТ;
15. припомня своята позиция, че ЕС и неговите държави членки не следва да подписват нови договори за защита на инвестициите, които включват механизма за УСИД; счита, че споровете между инвеститори и държави следва да се подчиняват на демократичните принципи и принципите на правовата държава; счита по-специално, че инвестиционните търговски споразумения следва да изискват средствата за правна защита чрез националните съдебни системи да бъдат изчерпани, преди чуждестранните инвеститори да могат да прибягнат до арбитражен съд, какъвто е случаят с правата на човека; призовава за подкрепа от

страна на ЕС за укрепване на националните правни системи и принципите на правовата държава чрез механизми на равнище ЕС и техническа помощ, които биха осигурили благоприятна среда за чуждестранни инвестиции, като същевременно се преодоляват системни слабости, които оказват отрицателно въздействие върху устойчивото развитие в държавите партньори;

16. приветства някои процедурни подобрения в съдебната система в областта на инвестициите (ССИ), като например назначаването на арбитри или създаването на апелативен орган; отбелязва, че чуждестранните инвеститори, извършващи дейност в ЕС, и инвеститорите, установени в ЕС, които извършват дейност извън ЕС, все още могат да заобикалят националните правни системи и да завеждат дела в международни съдилища, което би могло да застраши мерките от обществен интерес; подчертава, че чуждестранните инвестиции следва да допринасят за преодоляване на пропуските в преодоляването на икономическото неравенство, вместо да го затвърждават;
17. признава, че защитата на инвеститорите продължава да бъде важна в инвестиционните споразумения на ЕС с развиващите се и най-слабо развитите страни, където съществуват по-високи рискове за инвеститорите, което съответно налага подходящи и справедливи механизми за защита; признава, че ССИ е по-добра алтернатива на УСИД; отбелязва със загриженост, че между 2013 г. и 2018 г. са заведени много искове срещу африкански държави; отбелязва, че докато европейските инвеститори са иницирали най-много съдебни производства срещу африкански държави, африканските държави са загубили по-голямата част от случаите на инвестиционен арбитраж¹;
18. припомня, че развиващите се страни трябва да запазят и разширят своето политическо пространство, за да предприемат цифрова индустриализация;
19. посочва, че развиващите се страни започват цифрова индустриализация, насочена към създаване на местни икономически дейности; отбелязва, че много развиващи се страни все още са на ранен етап от създаването на правна рамка за защита на личните данни и гарантирането, че цифровите иновации са от полза за работещите хора;
20. настоятелно призовава Комисията да направи конкретна оценка на въздействието на цифровите разпоредби в търговските и инвестиционните споразумения върху развиващите се страни, като например трансграничното предаване на данни, забраната за обработка на данни на местно равнище, премахването на митата върху цифровите продукти, неразкриването на изходния код на софтуера и др., с оглед да се избегне ограничаването на тяхната стратегия за цифрова индустриализация или на способността им да разпределят печалбите и да подобряват обществените услуги;
21. настоятелно призовава ЕС да работи в тясно сътрудничество с развиващите се страни, за да се гарантира, че инвестиционните и търговските споразумения

¹ Transnational Institute, „ISDS in numbers - Impacts of Investment Arbitration against African States“ („УСИД в числа – въздействие на инвестиционния арбитраж срещу африканските държави“), Амстердам, октомври 2019 г.

подкрепят стратегиите за цифрова индустриализация както на ЕС, така и на развиващите се страни, като насърчават заетостта и местната икономика чрез трансфер на технологии; насърчава обмена на устойчиви и екологосъобразни технологии на ЕС с развиващите се страни като начин за насърчаване на устойчивия растеж и за подпомагане на преодоляването на цифровото разделение;

22. припомня, че правителствата имат правото да регулират въз основа на принципа на предпазливост, който дава приоритет на общественото здраве, трудовите права и околната среда, по-специално правото на местните общности на чиста вода и санитарни съоръжения;
23. подчертава, че инвестиционната политика на ЕС към развиващите се страни трябва да се съсредоточи върху стимулирането и подкрепата на инвестиционни потоци, които създават работни места и намаляват бедността;
24. отново изразява своята загриженост във връзка със стратегиите за токсични инвестиции и практиката трети страни за ЕС и развиващи се страни да подкопават правата на човека и стандартите в областта на околната среда, устойчивостта и трудовите права в глобалните инвестиционни стратегии при изготвянето на инвестиционни споразумения с развиващите се страни;
25. приветства предложението на Комисията относно „Глобален портал“; подчертава, че инвестиционните стратегии както на държавите членки, така и на частните субекти, трябва да бъдат ориентирани към ценностите, да се придържат към високи стандарти в областта на правата на човека и трудовите права и да бъдат изцяло приведени в съответствие с Програмата на ООН до 2030 г. и нейните ЦУР, както и с Парижкото споразумение.

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПРИЕМАНЕТО В ПОДПОМАГАЩАТА КОМИСИЯ

Дата на приемане	22.3.2022
Резултат от окончателното гласуване	+: 15 -: 11 0: 0
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Barry Andrews, Eric Andrieu, Anna-Michelle Asimakopoulou, Hildegard Bentele, Dominique Bilde, Udo Bullmann, Catherine Chabaud, Antoni Comín i Oliveres, Ryszard Czarnecki, Gianna Gancia, Charles Goerens, Mónica Silvana González, Pierrette Herzberger-Fofana, György Hölvényi, Rasa Juknevičienė, Beata Kempa, Karsten Lucke, Pierfrancesco Majorino, Erik Marquardt, Christian Sagartz, Tomas Tobé, Miguel Urbán Crespo, Chrysoula Zacharopoulou, Bernhard Zimniok
Заместници, присъствали на окончателното гласуване	Benoît Biteau, Marlene Mortler

ПОИМЕННО ОКОНЧАТЕЛНО ГЛАСУВАНЕ В ПОДПОМАГАЩАТА КОМИСИЯ

15	+
ID	Dominique Bilde
NI	Antoni Comín i Oliveres
Renew	Barry Andrews, Catherine Chabaud, Charles Goerens, Chrysoula Zacharopoulou
S&D	Eric Andrieu, Udo Bullmann, Mónica Silvana González, Karsten Lucke, Pierfrancesco Majorino
The Left	Miguel Urbán Crespo
Vers/ALE	Benoît Biteau, Pierrette Herzberger-Fofana, Erik Marquardt

11	-
ECR	Ryszard Czarnecki, Beata Kempa
ID	Gianna Gancia, Bernhard Zimniok
PPE	Anna-Michelle Asimakopoulou, Hildegard Bentele, György Hölvényi, Rasa Juknevičienė, Marlene Mortler, Christian Sagartz, Tomas Tobé

0	0

Легенда на използваните знаци:

+ : „за“

- : „против“

0 : „въздържал се“